

Oponentský posudek na bakalářskou práci **Tibora Kindla: Hadí invaze: hrozba pro ostrovní endemity**

Předložená práce má rozsah 35 stran, obsahuje 8 tabulek a 4 obrázky. Seznam použité literatury čítá 89 položek.

Invaze rostlin a živočichů na dosud jimi neosídlená území jsou nepochybně atraktivním předmětem vědeckého bádání. Vytvářejí bezplatně atraktivní experimenty pro ekology studující populace i společenstva, a navíc lze více či méně věrohodně argumentovat celospolečenským užitkem výsledků bádání.

Mezi invadujícími organismy poutajícími na sebe přednostní pozornost badatelů určitě nezaujímají významné místo hadi. Kolega Kindl se rozhodl tuto nespravedlnost částečně napravit ve své bakalářské práci.

V úvodní kapitole stručně charakterizuje dynamiku invazí, specifika ostrovní bioty a z nich plynoucí specifika ostrovních invazí. Přes nevelký rozsah text dokládá snahu podívat se na ostrovní invaze z různých úhlů pohledu a získat tak rámec pro analýzu konkrétních případů. Tento přístup se mi líbí, jen mi občas vznikají v mysli pochybnosti, zda vše z poměrně komplikované problematiky autor beze zbytku strávil.

Následuje pro rešeršní bakalářské práce ne zcela typická kapitola Metodika. Autor v ní popisuje vyhledávání i zpracování literatury. Text je pro mě sympatickým dokladem autorovy systematičnosti. Jen bych mu vedle WOSu doporučil využívat i jiné databáze. Pro hledání mírně obskurních zdrojů se mi osvědčil Google Scholar.

Naplnilo se autorova systematičnost projevuje ve výsledcích. Jejich základ představuje 5 tabulek které shrnují vedle přehledu doložených případů hadích invazí také rozsah a náplň dostupné literatury i vybrané aspekty biologie invadujících druhů, konkrétně například jejich původu, populační genetiky, vlivu na ostrovní biotu, parazitace a perspektivy dalšího šíření. Autorův přístup je tedy chvályhodně komplexní. Text pak tyto údaje v tabulkách shrnuje a komentuje. Zde musím bohužel vytknout jednu dosti podstatnou závadu – skoro důslednou absenci citací. Neobjevují se v tabulkách a až na výjimky ani v textu. Čtenář tedy nemůže jednoduše dohledat původ jednotlivých informací. A pokud se citace objevují jsou dosti podivné. Za informací, že „stoprocentně účinné se ukázalo vytápění prostoru“, jich nalezneme 21 a v případě konstatování neexistence údajů o páření (u koho vlastně?) dokonce 33. Mám dojem, že autor poněkud tápe v pravidlech citování. To lze ale snadno napravit. Četbu ztěžuje i neobvyklá termíny a formulace. Dost dlouho mi například trvalo, než jsem pochopil, že pod označením „Laboratorní analýza“ se zřejmě skrývá populační genetiky.

Diskuse zpřesňuje a rozšiřuje informace z Výsledků a určitě bych obě kapitoly spojil. Musím ovšem souhlasit s nezařazením *Indotyphlops braminus*. To přece není žádný had.

Pokud se týká celkového hodnocení bakalářské práce navrhuji bez jakýchkoliv pochyb stupeň výborně. Neopomím, že práce není plně zvládnutá po formální stránce, jednoznačně kladně ale hodnotím komplexní a propracovaný přístup k problematice. Vede mě to k tomu, abych kolegovi Kindlovi, byť to bude asi trochu bolet, doporučil přepracování do podoby publikovatelného review. A to se mi u bakalářských prací nestává často.

Na závěr ještě pár otázek

1. V první části autor hovoří o čtyřech etapách invaze, ale popisuje jen tři. Která je ta čtvrtá?

2. V poslední části první kapitoly autor popisuje specifika ostrovních invazí. Podle mě se však plně vztahují jen k jedné skupině ostrovů. Ke které? A proč?
3. V tabulce 2 je překvapující velká maximální délka mořeplavby u obojživelníků, kteří moc nesnášejí slanou vodu. Kterých konkrétních případů se tyto údaje týkají? A kterých naopak ne?
4. Překvapuje mě minimální počet invazí na ostrovy v Karibiku. Je to opravdu realita? Neunikají jen pozornosti?
5. Proč je taková zcela mimořádná pozornost věnována bojze na Guamu? Šplhají přece i jiné invadující druhy? A jak se chová tato bojga ve svém původním areálu?
6. Dokázal by autor nalézt ve světové fauně nějaký druh hada který by mohl úspěšně invadovat v našem nehostinném klimatu?

Č.B. 11.1.2023

Roman Fuchs